

N:o 269.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande af en lägenhet från Starby kungsladugård i Östergötlands län; gifven Stockholms slott den 26 april 1912.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att ett i statsrådsprotokollet närmare angifvet område om 12,5 ar må från Starby kungsladugård om 10 $\frac{1}{2}$ mantal i S:t Pers socken af Östergötlands län afskiljas och till västra Östergötlands andelsfrukttorkeriförening u. p. a. försäljas mot en köpeskilling af femhundra kronor samt under villkor i öfrigt:

att köpeskillingen erlägges vid tillträdet och inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet;

att området får af föreningen tillträdas den 14 mars 1914 eller dessförinnan å tid, hvarom föreningen kan träffa öfverenskommelse med vederbörande arrendator;

att föreningen, där så påfordras, i gränsen mellan ifrågavarande område och egendomens öfriga mark uppsätter och för framtiden underhåller lämpligt stängsel; samt

att föreningen ensam vidkännes alla med områdets afskiljande och lagfarten å fänget förenade kostnader.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26
april 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde vidare.

Hos Kungl. Maj:t har västra Östergötlands andelsfrukttorkeriförening u. p. a. i skrifvelse den 19 januari 1911 anhållit, att från Starby kungsladugård om 10¹/₂ mantal inom S:t Pers socken af Östergötlands län måtte till föreningen under äganderätt upplåtas ett å en ansökningen bifogad, af distriktslandtmätaren G. W. Müntzing år 1911 öfver »västra Östergötlands frukttorkeritomt» upprättad karta med blågrå färg utmärkt område.

Till stöd för ansökningen har föreningen anført, att föreningen enligt sina stadgar hade till ändamål att tillvarataga fruktskörden och andra trädgårdsalster i orten samt därigenom söka göra trädgårdsodlingen

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 1 saml. 211 häft. (Nr 268—269.) 2

mera lönande och omfattad med större intresse bland befolkningen, ett syfte, som med fullaste rätt torde kunna kallas allmännyttigt. Då nu föreningen vore i behof af ett område för sina anläggningar, hade föreningen funnit den lämpligaste platsen vara invid Vadstena omedelbart intill landsväg och järnvägsspår. Det hade nämligen visat sig nödvändigt att förlägga torkeriet så, att försändelserna dit och därifrån kunde ske med lägsta möjliga kostnader, om priset på den förädlade varan skulle kunna hållas lika lågt som å utländsk jämgod frukt. Någon annan så belägen plats finnes emellertid icke annat än på berörda kronoegendom.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Ifrågavarande till inköp ifrågasatta område, som är beläget invid Vadstena järnvägsstation och allmänna landsvägen mellan Vadstena och Ödeshög, innehåller en areal af 12,5 ar och är å en af extra landtmätaren J. Stånggren år 1910 öfver berörda kungsladugård upprättad karta utmärkt såsom ägofiguren n:r 323.

Domänintendenten i länet har i ärendet yttrat bland annat, att berörda jordområde såsom beläget intill Vadstena stationsområde onekligen skulle lämpa sig särdeles väl för ifrågavarande ändamål samt att afsöndringen icke på något sätt syntes menligt inverka på öfriga delen af egendomen. Beträffande den köpeskilling, som ifrågavarande tomt skäligen borde betinga, så borde densamma med hänsyn till gängse tomtpriser i orten bestämmas efter 40 öre per kvadratmeter eller således för hela lägenheten till 500 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Östergötlands län har hemställt om bifall till ansökningen på af domänintendenten föreslagna villkor.

Till följd af nådig remiss har domänstyrelsen uti underdånigt yttrande den 3 mars 1911 anfört följande. Ifrågavarande kronoegendom, Starby kungsladugård, vore utarrenderad för statsverkets räkning i fyra lotter. Lotten n:r 1, som utgjordes af den egentliga kungsladugården med undantag af vissa därifrån afskilda områden, omfattade en areal af cirka 611 hektar och vore genom domänstyrelsens kontrakt den 17 november 1893 upplåten mot en årlig arrendeafgift af 11,000 kronor.

Med afseende å det för orten nyttiga ändamål, som genom den ifrågasatta upplåtelsen från berörda arrendelott skulle främjas, och då det till inköp föreslagna området syntes kunna utan olägenhet från arrendelotten afskiljas, vare sig densamma komme att ånyo efter arrendetidens slut den 14 mars 1914 utarrenderas eller lägenheter därifrån upplåtas, ville styrelsen, som ej hade något att erinra mot den föreslagna köpeskillingen, i underdånighet tillstyrka den ifrågasatta upplåtelsen på sätt Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt.

Egendomens arrendator har för sin del förklarat sig icke hafva något att erinra mot områdets upplåtande till föreningen.

Med anledning af hvad sålunda i ärendet förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

att förenämnda område om 12,5 ar må från berörda egendom afskiljas och till västra Östergötlands andelsfrukttorkeriförening u. p. a. försäljas mot en köpeskilling af femhundra kronor samt under villkor i öfrigt:

att köpeskillingen erlägges vid tillträdet och inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet;

att området får af föreningen tillträdas den 14 mars 1914 eller dessförinnan å tid, hvarom föreningen kan träffa öfverenskommelse med vederbörande arrendator;

att föreningen, där så påfordras, i gränsen mellan ifrågavarande område och egendomens öfriga mark uppsätter och för framtiden underhåller lämpligt stängsel; samt

att föreningen ensam vidkännes alla med områdets afskiljande och lagfarten å fånget förenade kostnader.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Erland Falk.
